

UMEÅ UNIVERSITET

Tid: 23 februari 2021, kl. 14:30-16:30
Plats: Zoom-möte
Närvarande: Katrine Riklund (ordförande), Dieter Müller (vice ordförande), Gregory Neely, Per Axelsson, Ove Axner, Anna Arnqvist, Erik Steinvall, Luise Mirow, Kristoffer Lindell (adjungerad), Anders Sturk Steinwall (handläggare), Johanna Blomström (handläggare/anteckningar),
Föredragande Ester Roos-Engstrand (punkt 4, 5), Cristian Colliander (punkt 5), Folmer Bokma (punkt 5), Per Ragnarsson (punkt 6) Lars Nordlander (punkt 7)

Ärende

Anteckningar

1. Föregående minnesanteckningar	Läggs till handlingarna. Återkoppling: Prioritering IT-satsning för 2022 har skickats in.
2. Stående punkt: Forskningsinfrastruktur <i>Katrine Riklund, Kristoffer Lindell</i>	Stödbreven för RFI-ansökningarna är inskickade. Det har varit en enklare process i år, eftersom stödbrev, tidplan, mm samordnats. Processen ska utvecklas ytterligare. Äskandena kommer att sammanställas. Referensgruppen i Krantz utredning har haft sitt 3:e möte. Vikten av excellent forskning och forskningens behov av infrastruktur fördes fram. Diskussionen om definitionen av olika infrastrukturer fortsatte. Ett extra möte i referensgruppen planeras. URFI-lärosätenas rektorer har gjort ett gemensamt inspel. Krantz stänger nu möjligheten för inspel. Slutsatsen är att allt inte kommer att lösas och ingen lösning passar alla, men vissa delar kommer att tydliggöras. <i>Diskussion:</i> Processen kring RFI-ansökningarna har förbättrats, vore bra att få det på pränt i en handläggningsordning eller liknande, det blir också en del av kvalitetssystemet för forskning.
3. Stående punkt: Kvalitetssystem för forskning <i>Katrine Riklund, Anders Sturk Steinwall</i>	Mycket bra görs redan för att säkerställa kvaliteten i forskningen, och det gäller nu att i första hand strukturera vad som redan görs. Ett första möte har genomförts i arbetsgruppen som består av personer från planeringsenheten, enheten för forskningsstöd och samverkan, samt en representant för varje fakultet och för lärarhögskolan. En inventering av vad som redan görs för forskningens kvalitet har påbörjats, som ska sättas in i en matris utifrån SUHF:s ramverk. Ett förslag till projektplan ska tas upp på ledningsrådet 18 mars och på nästa FOSTRA-möte inför rektorsbeslut. Den 24 mars är kvalitetssystem för forskning en längre tema-punkt på chefs- och prefekträffen. FOSTRA:s idéer kring upplägget inför det efterfrågades. <i>Diskussion:</i> Prefekterna är viktiga ambassadörer in i verksamheten och chefs- och prefekträffen kan bli en kick-off för arbetet ute i organisationen. Det tar tid att komma in i de komplexa frågeställningarna kring kvalitetssystem i forskningen. Därför kan det vara bra om prefekterna introduceras till arbetet

UMEÅ UNIVERSITET

	<p>genom att fakulteterna förbereder dem inför träffen. Diskussionen bör inledas med en presentation av syftet med arbetet, SUHF:s ramverk m.m.. I gruppdiskussionerna gäller det att diskussionen inte blir för abstrakt eller fastnar i olikheter mellan fakulteter utan kan landa i konkreta utmaningar och behov. Fortsatt avstämning med FOISTRA inför utformningen av chefs- och prefekträffen sker via Teams.</p>
<p>4. Stående punkt: Kvalitetsarbete forskarutbildning <i>Ester Roos-Engstrand</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kollegial extern granskning av forskarutbildningsämnen 2021 sker för idéhistoria, språkvetenskap, informatik, kulturgeografi, pedagogiskt arbete, ekologi, miljövetenskap och naturgeografi, samt ett nytt program för utbildning på forskarnivå vid den medicinska fakulteten. Fakulteterna har utsett granskare, det var svårare att rekrytera denna gång. - Auditrapporten för den samhällsvetenskapliga fakulteten har varit på delning på fakulteten och kan snart läsas. - UKÄ-utvärderingar pågår, med deadline för självvärdering i den tematiska utvärderingen för breddad rekrytering den 3 maj och intervjuer inom ramen för lärosätesgranskningen av kvalitetssäkring av utbildning samt utbildningsutvärderingen i forskarutbildningsämnet kemi i mars och maj 2021.
<p>5. Indikatorer i verksamhetsplan -uppföljning 2020 <i>Anders Steinwall, Cristian Colliander, Folmer Bokma</i></p>	<p>Tre bilagor har presenterats inför mötet:</p> <p>1) Kvalitet i forskarutbildning (bilaga 5a) <i>Diskussion:</i> De två första punkterna under åtgärder som föranleds av uppföljningen kan ingå i karriärplaneringen för doktorander, med fakultetsvisa eller universitetsövergripande insatser. Teknat har redan en kurs som är sökbar från övriga fakulteter – Erik hör mycket gott från doktorander om denna, om söktrycket är högt kan det finnas anledning att utöka. FOISTRA stödjer åtgärderna och ser fram emot återkoppling vid framtida möten.</p> <p>2) bibliometri (bilaga 5b) Cristian kommenterade det underlag han tagit fram. Det bör observeras att 2020 egentligen är för tidigt att ta med. Måttet top-10% är i sig en jämförelse mot databasen i stort, men därutöver visas även en jämförelsegrupp av större svenska universitet. Statistiska test har genomförts för att se om det är naturlig variation eller om en s.k. monoton trend kan utläsas. Det kan konstateras att top-10% inom flera områden uppvisar en negativ trendtendens och ett signifikant avstånd till jämförelsegruppen. Internationella samarbeten är stigande, men det gäller även jämförelsegruppen. Man borde undersöka bakomliggande orsaker inom områden där avståndet till jämförelsegruppen är stort eller ökande över tid.</p> <p><i>Diskussion:</i> Diskussionen rörde främst måttet top-10%. Bl.a. relationen mellan top-10% och Norska listan som fakulteterna ofta använder; de överensstämmer inte exakt men är definitivt korrelerade. Det kunde vara intressant att göra statistiska trendtest även på huruvida skillnaden i förhållande till jämförelsegruppen ökar eller</p>

UMEÅ UNIVERSITET

minskar över tid. Eftersom top-10 % påverkas både av mängden riktigt bra artiklar och mängden dåliga eller medelmåttiga finns det skäl att diskutera om drivkrafter för ökad publicering kan leda till kvantitet på bekostnad av kvalitet. Fortsatt analys bör kopplas till planerade vetenskapsområdesanalyser. Viktigt att vi inte jämför oss med varandra inom UmU utan med andra lärosäten. FOSTRÄ önskar återkomma vid ett senare möte, gärna internat, för fördjupad diskussion om hur det ser ut inom olika områden, vad andra lärosäten gör (t.ex. fundraising), och vad vi kan göra. Vissa åtgärder görs bäst på fakultetsnivå, men fakulteterna kan också behöva stödet från universitetsgemensam nivå för att åstadkomma vissa saker.

3) forskningsmedel/rekrytering/närvaro i organ (bilaga 5c)

Folmer kommenterade underlaget i bilaga 5c. Angående forskningsmedel finns begränsningar i tillgänglig information, där Vetenskapsrådet är den finansiär vi har bäst information från, och också den som är viktig för störst del av universitetet. Andra urval och grupperingar kan göras – t.ex. skulle man kunna skilja ut projektbidrag eller ännu mer finfördelat mellan etableringsbidrag och andra former m.m.. Det är dock inte uppenbart vilka jämförelser som är relevanta att göra. Generellt är det svårt att se en tydlig trend över tid i mottagna forskningsbidrag. I jämförelse mellan institutioner syns tydliga skillnader i beviljandegrad, vilket troligen inte bara beror på slumpen. Angående rekrytering är det påfallande stora skillnader, vilket verkar korrelera med antalet annonseringsställen. Många tjänster har få sökande (teknats ännu ej avslutade öppna utlysningar av biträdande lektorat är inte med i siffrorna), och antal sökande avtar med karriärsteg.

Angående närvaro i viktiga organ är det viktigt att vara med i ungefär samma utsträckning som andra universitet i VR:s beredningsorgan.

Diskussion:

Det är intressant att man inte ser trend över tid angående forskningsmedel, då andra översikter av Per Ragnarsson bl.a. har visat en tydlig skillnad över tid. Det vore också intressant att se ett "viktat" resultat där man tar hänsyn till storleken mellan lärosäten. Skillnaden mellan institutioner avseende finansiärer som Forte etc. har nog att göra med att dessa finansiärer inte är relevanta för alla institutioner. Det bör gå att få uppgifter från fler finansiärer, t.ex. Cancerfonden brukar vara hjälpsamma om man ber om det.

När det gäller rekrytering är det viktigt att ta med oss att vi får fler sökande ju fler kanaler vi annonserar i, det är också en viktig punkt i HRS4R-agendan. Förutom hur brett man annonserar är det också en fråga om vad man söker. Vissa ämnesområden har svårt att rekrytera och då kanske man behöver vidga perspektiven och söka inom bredare vetenskapliga områden. Eftersom UmU:s regionala position innebär att forskare som är mindre framgångsrika inte lika lätt kan söka sig till andra karriärvägar som i Stockholm t.ex. blir rekrytering

UMEÅ UNIVERSITET

	<p>särskilt viktigt. För en fördjupad diskussion vore det bra med analyser på fakultets- och institutionsnivå, behöriga respektive icke-behöriga sökande m.m. När det gäller närvaro i viktiga organ tycks vi inte vara underrepresenterade, vilket är positivt. Vi kan sträva efter högre representation, samtidigt som det också gäller att inte vara så många att jävssituationer uppstår ofta. Fördelarna med representation kan ha stor eftersläpning i tid, det kan ha betydelse långt senare t.ex. i form av att personer som tidigare varit i en beredningsgrupp är tillbaka vid Umeå universitet och kan vara mentorer i att skriva ansökningar.</p> <p>Sammanfattningsvis är FOSTRA angeläget om att fortsätta strategiska diskussioner utifrån fördjupade analyser. Folmer/FOS bjöds in att göra nästa vetenskapsområdesanalys vid Humfak.</p>
6. Ekonomiskt utfall 2020 Per Ragnarsson	<p>År 2020 var det ett ekonomiskt överskott på 105 mnkr. Intäkterna ökade med 140 mnkr. Detta förutsågs inte i tertialrapporten. Pandemin har inverkat på utfallet mindre än väntat. Oförbrukade bidrag ökar. Eget kapital ökade till 921 mnkr. Det har blivit fler anställda vid Umu. Driftkostnaderna minskade mycket beroende på minskat resande. Samfak har störst överskott och humfak har ett underskott. Jämfört med andra lärosäten så har några underskott och några har liksom Umu stora överskott. 412 mnkr har myndighetskapitalet ökat de senaste 4 åren, jämnt mellan verksamhetsgrenarna. Åtgärder som diskuteras är mer analys, periodiserad budget på fakultetsnivå så det blir lättare att tolka resultat, utbildning för chefer, dialog med rektor och styrelse angående att stärka utbildning, mm. Umu behöver bli bättre på att nyttja resurser för goda insatser.</p>
7. Regler för distansarbete post-covid, Lars Nordlander	<p>Arbetet under pandemin är så kallat hemarbete vilket inte är frivilligt för arbetstagaren. Distansarbete däremot utgår från arbetstagarens intresse, är regelbundet och regleras av avtal med arbetsgivaren (närvaro, tillgänglighet, krav på kostnader, etc.). Det är ingen rättighet, utan styrs även av arbetsgivarens behov. Det finns ingen uppsägningstid för arbetsgivaren som kan säga upp avtalet direkt om det inte gagnar arbetet. Före Covid kunde tillfälligt arbete hemifrån ske efter löpande överenskommelse med chefen. Huvuddelen av arbetsmiljöansvaret vid distansarbete ligger på arbetsgivaren, men arbetstagaren har ett ansvar att rapportera brister.</p> <p>Frågan framåt är ffa vad vi vill. Vad är kvalitetsdrivande för verksamheten? Det finns en övergripande policy för distansarbete vid Umu i dag – inte säkert den behöver revideras men kan behövas om vi vill öka flexibiliteten i var man jobbar. I arbetstidsavtalet står det för TA att man ska vistas på arbetsplatsen. Vägen framåt beror på hur arbetstidsavtalet ser ut; om vi inte är så strikta där behövs inte lika många distansavtal. De kommer att ha dialogsamtal mellan rektor, dekaner, ÖB för hur det ska gå vidare, samt lyfta på chefs- och prefekträff i slutet på mars.</p> <p>Disk. Det finns önskemål från doktorander att jobba från hemlandet. Distansavtal kommer inte användas så länge folk vill vara hemma vissa dagar i veckan i Umeå,</p>

UMEÅ UNIVERSITET

	<p>däremot om arbetet sker från annan ort i Sverige. Doktorander har ej möjlighet vara anställd och jobba utomlands om de ej anställs på UR-avtal. Inom staten är det ej möjligt, förutom på UD. Fler frågor finns på agenda för doktorander men är inte lösta.</p>
<p>8. Information (universitetsledningen samt fakulteter/ lärarhögskolan, studenter, doktorander) 15 min</p>	<p>Humfak: vi har skrivit kommentarer utifrån den bibliometrianalys som Cristian Colliander tog fram åt oss i somras, för nästa fakultetsledning att jobba vidare med. Vi försökte göra en klusteranalys som teknat, men underlaget inom vår fakultet är för tunt. Fakultetens forskningsstrategiska råd har diskuterat forskningsdatahantering, och mentorsprogrammet tillsammans med samfak.</p> <p>Medfak: Diskuterar kvalitetssystem för forskning och jobbar med det nya forskarutbildningsprogrammet som är ute på remiss hos institutionerna. Har en uppföljande workshop med prefekterna och FOS om institutionernas interna peer review-system.</p> <p>Teknat: Vi har lagt mycket tid på att utveckla ett kvalitetssystem för forskning inom teknat. I den breda rekryteringen av biträdande universitetslektorer är det nu dags för intervjuer.</p> <p>Samfak: Future Faculty, ett samarbete mellan humfak och samfak, har satt igång ett pilot-mentorsprogram, komprimerat med tre träffar och en gemensam konferens för att utvärdera. De ser också över procedurer för anställning för att se om de kan korta ner tiden så att ingen process tar längre tid än ett år. De har bl.a. konstaterat att de för ofta får otillräckligt underlag från de sakkunniga. De diskuterar även kvalitetssystem.</p> <p>Doktorander: Diskuterar föreslagna åtgärder i rapporten utifrån covid-enkäten. Återkommer gärna med en dragning på kommande fostra. Det vore också intressant att skicka ut enkäten igen för att se om något förändrats sedan oktober.</p> <p>Katrine: hade möte med doktorandsektionen i går där merparten av tiden ägnades åt enkäten</p> <p>Dieter. Horizon Europe har nu lanserats, kan vara intressant att ta upp på framtida möte. Uppmuntrar alla att överväga möjligheten att ta in doktorander inom Företagsforskarskolan.</p> <p>Katrine: 22 juni 2021 har vi FOSTRA-möte – avsätt även 23 juni för ett längre FOSTRA-möte/internat. Avsätt tills vidare hela dagen Kl 8-17.</p>